

הנהלת בתי המשפט

לשכת היועץ המשפטי

מזכר

פנימי-
לא להעברה

אל: כב' השופט מיכאל שפיצר, מנהל בתי המשפט

מאת: עוה"ד ברק לייזר, היועץ המשפטי להנהלת בתי המשפט

7 במארס, 2017
סימוכין: 02927917
(בתשובה נא לציין מס')

הנדון: מינוי שופט לערכאה אחרת שלא בהתאם לפרסום ברשומות

שלום רב,

קיבלתי לעיוני את חוות הדעת של היועצת המשפטית למשרד המשפטים מיום 6.3.2017, בה נקבע כי הוועדה לבחירת שופטים (להלן – "הוועדה") רשאית לבחור באדם לכהונת שופט בערכאה אחרת או במחוז שיפוט אחר מאלה שביחס אליהם פורסם שמו ברשומות.

אני חולק על קביעה זו.

חוות הדעת נסמכת על כך שכלל 11 ב' לכללי השפיטה (סדרי העבודה של הוועדה לבחירת שופטים) אשר קובע, כי: "לא יובא עניינו של מועמד לדיון בפני ועדת הבחירה אלא לאחר שהודעה בדבר היותו מועמד פורסמה ברשומות 45 ימים לפחות לפני המועד הקבוע לדיון במועמדותו", מקים חובה לפרסם את דבר המועמדות באופן כללי ואינו מחייב לפרסם מועמדות לכהונת שופט בערכאה שיפוטית מסוימת או במחוז שיפוט מסוים. על כן, נקבע בחוות הדעת, כי גם אם דבר מועמדותו של אדם לכהונת שופט בערכאה אחת פורסם כדין ברשומות, יכולה הוועדה לבחור באותו המועמד לכהונה בערכאה אחרת, גם אם לא ביקש זאת וגם אם מועמדותו לאותה ערכאה לא פורסמה כלל.

בחוות הדעת צוין אמנם, כי "מזה שנים מפורסמים ברשומות שמותיהם של המועמדים לשיפוט תחת הערכאה או המחוז אליהם ביקשו להתמנות", אך אינה מתמודדת עם השאלה האם מדובר במנהג מחייב. בעניין מקומו של המנהג החוקתי כמקור משפטי מחייב בשיטתנו המשפטית והמבחינים המצטברים שהוצעו בפסיקה לשם קביעת קיומו ראה בגץ 9029/16 עו"ד יצחק אבירם נ' שרת המשפטים (פורסם בנבו). לעניות דעתי על יסוד המבחינים שהוצעו בפסיקה ובשים לב לכך שמדובר במנהג קיים, הגיוני ופרקטי, הידוע לכל בתור שכזה, ניתן לגרוס שפרסום שמו של מועמד לכהונת

רח' כנפי נשרים 22 ירושלים 95464

Kanfey Nesharim st. 22, Jerusalem, 95464, Israel

טל': 02-6556919 פקס: 02-6556887

E-mail: mishpatit@court.gov.il - עדיפות לדוא"ל

הנהלת בתי המשפט

לשכת היועץ המשפטי

שופט לערכאה שיפוטית מסוימת הפך ברבות השנים למנהג מחייב ויש להמשיך ולפעול לפיו כל עוד לא נקבע אחרת.

משמעות הדבר היא שלא ניתן לדון במועמדותו של אדם לכהונה בערכאה מסוימת בטרם זו פורסמה כחוק.

אני מבקש להעיר שחוות הדעת של היועצת המשפטית למשרד המשפטים אינה מבחינה בין פרסום מועמדות לערכאה שיפוטית מסוימת לבין פרסום מועמדות למחוז שיפוט מסוים וקובעת, למעשה, שדינם חד הוא. אני מוצא טעם לאבחן בין השנים בוודאי בהקשר בו עסקינן. לדידי, בבחירתו של אדם לכהונה בערכאה שיפוטית אחרת שלא בהתאם לפרסום ברשומות נופל גסם מהותי, בעוד שמינוי אדם למחוז שיפוט אחר מזה שצוין בפרסום, הינו במידת מה עניין הנושא אופי טכני כל עוד הוא נעשה באופן סביר ועל יסוד שיקולים עניינים.

על אף שהדבר לא נכתב מפורשות בחוות הדעת, אני מרשה לעצמי להניח שזו ניתנה על רקע בקשתה של הועדה למנות את פרופ' דויד האן לכהונת שופט בית המשפט המחוזי. כידוע פרופ' האן, אשר היה מועמד לכהונת שופט בית משפט עליון, לא נבחר בסופו של יום על ידי הועדה. חלף זו, ביקשה הועדה לפטור את פרופ' האן מקורס הערכת מועמדים לשפיטה ולמנותו לכהונת שופט בית המשפט המחוזי.

מנהל בתי המשפט, המשמש כמזכיר הועדה לבחירת שופטים, הסב את שימת לב חברי הועדה כי הדבר עומד בסטירה לנוהל הטיפול בבקשה למינוי שופט, אשר אושר על ידי הועדה, וכי יש להביא את עניינו של פרופ' האן בפני ועדת המשנה - היא הגוף המוסמך לפטור את האן מהשתתפות בקורס. הועדה קיבלה את המלצת מנהל בתי המשפט ונתנה לכך תוקף של החלטה (עמ' 16 לפרוטוקול ישיבת הועדה מיום 22.2.2017).

מועמדותו של פרופ' האן לבית המשפט העליון פורסמה ביום 16.11.2016 אך שמו לא נכלל ברשימות המועמדים לבית המשפט המחוזי שפורסמה בינואר האחרון ואשר מועמדותם צפויה להידון בישיבה הקרובה של הועדה הקבועה ליום 21.3.2017. לפי מידע שנמסר לי טרם נקבע מועד להתייצבותו של האן בפני ועדת המשנה וממילא טרם התקבלה החלטה לפטור אותו מהשתתפות בקורס.

בהקשר זה אני מבקש להעיר, שהצורך בהשתתפות בקורס הערכה בעניינו של האן לא נבחן כלל שכן המבקש להתמנות לבית המשפט העליון פטור בהתאם לנוהל מהשתתפות בקורס. כעת עומדת על הפרק מועמדותו של האן לבית המשפט המחוזי, המשמש גם כערכאה דיונית על מאפייניה השונים, ומשכך ייתכן ותמצא ועדת המשנה צורך לבחון קיומם של כישורים ויכולות אשר אינם נבחנים ביחס למועמדים לכהונת שופט בית המשפט העליון ולא נבחנו בעניינו של האן. על כל פנים, שיקול דעת בעניין זה מסור לוועדת המשנה והיא כאמור, טרם קיבלה החלטתה בנושא.

הנהלת בתי המשפט

לשכת היועץ המשפטי

מהמקובץ עולה שיש להביא את מועמדותו של פרופ' האן לבית המשפט המחוזי בפני ועדת המשנה אשר תבחן, בין היתר, את הצורך בהשתתפותו של הלה בקורס הערכת המועמדים. לאחר החלטת הועדה לכלול את שמו של פרופ' האן במאגר המבקשים, יש לפרסם את שמו ברשומות. בחלוף 45 ימים ממועד הפרסום תוכל ועדת הבחירה לדון במועמדותו של האן לבית המשפט המחוזי. בנסיבות אלה, נראה כי מועמדותו של האן לא תידון בישיבת הועדה המתוכננת ליום 21.3.207.